2026/2067

14.9.2026

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/2067,

11. september 2026,

millega kiidetakse heaks erandid, mis tehakse Ukrainale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2026/467 kohastest kaitseotstarbeliste toodete rahastamiskõlblikkuse tingimustest

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2026. aasta määrust (EL) 2026/467, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Ukraina toetuslaenu andmiseks aastatel 2026 ja 2027, ([1]) eriti selle artikli 13 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas määruse (EL) 2026/467 artikliga 14 koostab Ukraina vormi iga tegevuse, kulu ja meetme kohta, mis on seotud kaitseotstarbelise toote või muu kaitse eesmärgil kasutatava tootega, mille jaoks ta kavatseb abi taotleda, et toetada oma kaitsetööstuse suutlikkust vastavalt määruse (EL) 2026/467 artikli 8 lõike 2 punkti a alapunktile iii.

(2) Vormil esitatakse kaitseotstarbelise toote või muu kaitse eesmärgil kasutatava toote kirjeldus ning teave määruse (EL) 2026/467 artiklis 13 sätestatud rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise kohta.

(3) Määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõikega 5 on Ukrainale kehtestatud kaitseotstarbeliste toodete rahastamiskõlblikkuse tingimuste suhtes erandid. Komisjon peab sellised erandid heaks kiitma rakendusaktidega, võttes arvesse Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma nõuandeid, oskusteavet ja abi, eeldusel et kõnealuse määruse artiklis 27 osutatud komitee esitab positiivse arvamuse.

(4) 18. augustil 2026 esitas Ukraina komisjonile kooskõlas määruse (EL) 2026/467 artikliga 14 tootevormi („kaheksas tootevorm“), mille salastatuse kategooria vastab komisjoni otsuse (EL, Euratom) 2015/444 ([2]) kohaselt tasemele „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ ja mis on seotud rakettide ja laskemoonaga, sealhulgas lõhkeainetega, ning õhu- ja raketikaitsesüsteemidega („kaitseotstarbelised tooted“).

(5) Ukraina taotles asjaomaste kaitseotstarbeliste toodete suhtes määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõike 5 punktides a ja b sätestatud erandi kohaldamist seoses kõnealuse määruse artikli 13 lõikes 4 sätestatud rahastamiskõlblikkuse tingimustega, millele selliste kaitseotstarbeliste toodete tootmisega seotud tootjad, taristu ja komponendid peavad vastama.

(6) Taotluse toetuseks esitas Ukraina teabe selle tõendamiseks, et riigil on asjaomaseid kaitseotstarbelisi tooteid vaja kiiresti, et võidelda kasvava ohu vastu, mida põhjustavad muu hulgas reaktiivmootoriga mehitamata õhusõidukid, tiibraketid ja ballistilised raketid. Eelkõige viitas Ukraina nende toodete tähtsusele olukorras, kus Venemaa rünnakud tsiviilsihtmärkide ja elutähtsa taristu vastu on sagenenud ning Venemaa suurendab oma tootmisvõimsust ja kavatseb eeldatavasti uusi sõjaväelasi mobiliseerida. Sellele survele lisandub Ukrainale antava kaitseabi nappus, mis on tingitud sellest, et partnerriigid vähendasid 2026. aastal kahepoolset toetust. Asjaomased kaitseotstarbelised tooted võimaldaksid Ukrainal võidelda sagenenud rünnakute vastu, mida Venemaa agressioonisõjas korraldab, tõhustada tsiviil- ja elutähtsa taristu kaitset ning saada operatiiv- ja strateegilisel tasandil hädavajalikke tooteid.

([1]) ELT L, 2026/467, 26.2.2026 (ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).
([2]) Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

(7) Kuue asjaomase kaitseotstarbelise toote suhtes taotles Ukraina määruse artikli 13 lõike 5 punktis a sätestatud erandi kohaldamist. Taotluse toetuseks esitas Ukraina teabe, mis tõendab, et puudub samaväärne toode, mis rahuldaks riigi kiireloomulist vajadust ja vastaks määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõikes 4 sätestatud tingimustele või mis oleks nõutavas ulatuses kättesaadav ja mille tarneaeg vastaks olukorra kiireloomulisusele ja Ukraina vahetutele operatsioonilistele vajadustele. Kuue asjaomase kaitseotstarbelise toote hankimise eesmärk on täiendada varusid, mis eeldab, et asjaomased kaitseotstarbelised tooted ühilduksid täielikult Ukraina relvajõududes juba kasutusel olevate süsteemidega. Ukraina rõhutas eelkõige, et on korraldanud mitmeetapilise hindamise kontrollimaks, kas asjaomaste kaitseotstarbeliste toodete asemel oleks võimalik hankida artikli 13 lõikes 4 sätestatud nõuetele vastavaid tooteid. Ukraina selgitas, et hindamine käigus kontrolliti muu hulgas seda, kas leidub liidust, EMP EFTA riikidest või Ukrainast pärit samaväärseid tooteid, mis vastaksid riigi kiireloomulisele vajadusele. Ukraina rõhutas, et on võtnud täielikult arvesse liikmesriikide ja nende tööstusharude konkreetseid pakkumisi, kui selliseid pakkumisi leidus, teavet, mida komisjon on jaganud ELi tööstuse kohta, ja kahepoolset teavet, mida on Ukrainale andnud liikmesriigid. Lisaks märkis Ukraina, et nendel juhtudel, kui samalaadne rahastamiskõlblik toode leidus, tegi riik kindlaks, et see ei ühildu tema relvajõududes kasutusel olevate süsteemidega või ei ole nõutavas ulatuses kättesaadav.

(8) Kättesaadav teave viitab ka sellele, et liidus, EMP EFTA riikides ja Ukrainas ei ole kõnealustele toodetele alternatiive.

(9) Ukraina esitas ka teabe selle tõendamiseks, et eespool nimetatud kaitseotstarbeliste toodete tarneaeg on kooskõlas olukorra kiireloomulisuse ja Ukraina vahetute operatsiooniliste vajadustega. Eelkõige vastavad tooted vahetule operatsioonilisele vajadusele, mis hõlmab juba olemasolevate süsteemide kasutamist, et kaitsta Venemaa üha sagedamate rünnakute all kannatavat tsiviilelanikkonda, mistõttu on see vajadus eriti kiireloomuline. Seepärast on tootevormis nähtud ette väga lühikesed või lühikesed tarnetähtajad, pidades silmas toodete kättesaadavust.

(10) Ukraina esitas asjaomaste kaitseotstarbeliste toodete tarnijana tegutseva kolmanda riigi valitsuse võetud juriidilise kohustuse, muu hulgas seoses tarnetähtajaga, millest kavatsetakse kinni pidada.

(11) 24 asjaomase kaitseotstarbelise toote suhtes taotles Ukraina määruse artikli 13 lõike 5 punktis b sätestatud erandi kohaldamist. Taotluse toetuseks esitas Ukraina teabe selle tõendamiseks, et otsuse tegemise ajal on nende toodete tarneaeg oluliselt lühem kui kaitseotstarbelise toote puhul, mis vastaks määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõikes 4 sätestatud tingimustele. Eelkõige kinnitas Ukraina, et 2026. aasta kolmandaks kvartaliks tarnitakse 70 % toodete üldkogusest. Mis puutub ülejäänud asjaomastesse kaitseotstarbelistesse toodetesse, siis kõik peale ühe on kavas tarnida 2027. aasta esimeses kvartalis. Viimast toodet tarnitakse praegu mitmes jaos ja tarned jätkuvad kuni 2027. aasta kolmanda kvartalini. Samuti kinnitas Ukraina, et ta võrdles artikli 13 lõike 5 punkti b kohase hindamise raames liikmesriikide ja nende tööstusharude tehtud pakkumisi, kui selliseid pakkumisi leidus, teavet, mida komisjon oli varem ELi tööstuse olukorra kohta jaganud, ja liikmesriikide esitatud kahepoolset teavet.

(12) Kättesaadav teave viitab ka sellele, et liidus, EMP EFTA riikides ja Ukrainas ei ole kõnealustele toodetele alternatiive.

(13) Ukraina esitas asjaomaste kaitseotstarbeliste toodete tarnijana tegutseva kolmanda riigi valitsuse võetud juriidilise kohustuse, muu hulgas seoses tarnetähtajaga.

(14) Selle tagamiseks, et erandit kasutatakse aja jooksul täielikus kooskõlas määruse eesmärkidega tagada kaitseotstarbeliste toodete tootmisel Ukraina ja liidu tõeline majandus- ja tööstuskoostöö ning Ukraina tööstuse järkjärguline integreerimine Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi, tuleks võtta arvesse, et Ukraina hangib paralleelse menetluse kaudu mõningaid samalaadseid kaitsesüsteeme ja -tooteid, mis vastavad artikli 13 lõikes 4 sätestatud nõuetele. See võimaldab veelgi suurendada tarnijate mitmekesisust ja Ukraina tööstust pidevalt Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi integreerida.

(15) 26. augustil 2026 konsulteeris komisjon Ukraina taotletava erandi küsimuses määruse (EL) 2026/467 artikli 15 alusel loodud Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühmaga ja sai sellelt samal kuupäeval nõuande.

(16) Eespool nimetatud asjaolusid silmas pidades ja Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma nõuannet arvesse võttes leiab komisjon, et määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõikes 5 sätestatud erandi tegemise tingimused on täidetud. Sellest tulenevalt tuleks erand, mida Ukraina 18. augustil 2026 taotles, heaks kiita.

(17) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2026/467 artikli 27 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega.

(18) Võttes arvesse, et Ukraina vajadus asjaomaseid kaitseotstarbelisi tooteid hankida on kiireloomuline, ja selleks, et võimaldada erandi kiiret rakendamist, peaks käesolev otsus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjon kiidab kooskõlas määruse (EL) 2026/467 artikli 13 lõike 5 punktidega a ja b heaks erandi, mida Ukraina taotles kaheksandas tootevormis, mille komisjon sai 18. augustil 2026.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 11. september 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN